

**WYTYCZNE DO PRZYGOTOWANIA „STUDIUM WYKONALNOŚCI”
– projekty w ramach XIV osi priorytetowej Infrastruktura szkolnictwa wyższego
Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko**

Głównym celem „Studium Wykonalności” (SW) jest pokazanie zasadności realizacji projektu, w tym jego zgodność z celami programu operacyjnego, strategii na poziomie krajowym i regionalnym, optymalnej wysokości dotacji z EFRR, a także określenie czy zadanie możliwe jest do zrealizowania, biorąc pod uwagę wymogi wykonalności¹ i trwałości efektów projektu. Zasadność i zgodność musi dotyczyć wszystkich elementów projektu, w przypadku takiego braku koszty niezbędne do realizacji tej części projektu należy uznać za niekwalifikowane.

Dodatkowo SW wskazuje najlepsze z możliwych do zastosowania rozwiązań technicznych i technologicznych, organizacyjnych, finansowo-ekonomicznych, biorąc także pod uwagę kwestie ekologiczne. Uzasadnia wybór opcji, której realizacja doprowadzi do rozwiązania zdiagnozowanych problemów, ponadto określa korzyści i koszty realizacji projektu biorąc pod uwagę między innymi następujące uwarunkowania:

- potrzeby rynku,
- aspekty techniczne i technologiczne,
- aspekty organizacyjne,
- aspekty prawne i środowiskowe,
- aspekty finansowe i ekonomiczne.

SW jest także dokumentem wyjściowym, na podstawie którego wypełniany jest „Wniosek aplikacyjny”.

¹ W tym finansowej, tzn. odpowiada na pytanie czy nie ma ryzyka utraty płynności finansowej – „zmarnowania” dotacji.

ETAP WYBORU PROJEKTÓW

SW ma na celu:

- Uzasadnić potrzebę realizacji projektu (korzyści społeczne)
- Porównanie alternatywnych wariantów realizacji projektu w zakresie m.in. nakładów inwestycyjnych, kosztów eksploatacji, lokalizacji projektu, sposobu oddziaływania na środowisko naturalne, strony technicznej i technologicznej projektu, dostępności wymaganych zasobów.
- Uzasadnić dokonany wybór najlepszego rozwiązania (opcji technicznej i technologicznej) realizacji inwestycji i przedstawić drogę prowadzącą do tego wyboru.
- Wskazać podstawowe czynniki ryzyka, potrzebę bądź nie przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a także wykazać wpływ inwestycji na równość szans oraz wzrost (bezpośredni/pośredni) zatrudnienia.
- Udowodnić w oparciu o załączone do Wniosku aplikacyjnego dokumenty pełną wykonalność projektu:
 - prawną,
 - organizacyjną,
 - techniczną i technologiczną (szczegółowa analiza techniczna i technologiczna) oraz
 - finansową i ekonomiczną (szczegółowa analiza finansowa i ekonomiczna wraz z analizą wrażliwości i ryzyka w odniesieniu do najważniejszych czynników i elementów wpływających bezpośrednio na końcową efektywność projektu).
- Wskazać ostateczny zakres przedsięwzięcia (w tym uaktualnić wskaźniki oddziaływania, rezultatu i produktu) wraz z opisem wybranej technologii i określeniem pełnych kosztów inwestycyjnych (w tym kosztów kwalifikowalnych) i eksploatacyjnych – określenie Planu Inwestycyjnego Przedsięwzięcia.
- Przedstawić plan wdrożenia inwestycji – uaktualniony/urealniony harmonogram realizacji zadania.
- Zamieścić w SW dane wynikające z pełnej dokumentacji technicznej projektu, aktualizacji dokumentów strategicznych, zmian prawnych, jak również zaobserwowanych zmian rynkowych (w tym zmiany popytu), które mogą wpłynąć w jakikolwiek sposób (zarówno pozytywny, jak i negatywny) na realizowany projekt. Dotyczy to przede wszystkim:
 - informacji o Wnioskodawcy/Wnioskodawcach (w przypadku powołania konsorcjum projektowego),
 - danych dotyczących projektu,
 - analizy wpływu projektu na środowisko,²

² Gdy Ocena Oddziaływania na Środowisko (OOS) jest wymagana dla tego rodzaju inwestycji, należy załączyć Raport OOS, dodatkowo w odpowiednim rozdziale SW należy przedstawić streszczenie Raportu OOS.

- analizy finansowej i ekonomicznej (w tym obliczenia luki finansowej i wyznaczenia poziomu dofinansowania z EFRR),
- analizy ryzyka i wrażliwości oraz
- informacji dotyczących pomocy publicznej.

Dane zawarte w SW oraz wymaganych załącznikach muszą pozwolić ekspertom na dokonanie oceny projektu w oparciu o jasno określone przez IZ/IP kryteria techniczno-finansowo-ekonomiczne oraz merytoryczne.

Wszelkie dane zawarte w SW powinny w pełni odpowiadać stanowi faktycznemu, a ich prezentacja musi pozwalać na łatwą możliwość ich weryfikacji oraz analizy przez ekspertów. Wnioskodawca ponosi pełną odpowiedzialność za informacje zawarte w dokumentach.

SPIS TRESCI:

1. Wnioskodawca	4
2. Przedmiot studium.....	5
3. Opis projektu	5
3.1. Cele projektu	6
3.1.1. Produkty	6
3.1.2. Rezultaty.....	6
3.1.3. Oddziaływanie.....	6
3.1.4. Powiązania z innymi programami, działaniami lub projektami.....	7
3.2. Lokalizacja realizacji projektu i przewidywany obszar oddziaływania	7
4. Opis istniejącego systemu	8
4.1. Organizacyjna wykonalność inwestycji	8
4.2. Prawna wykonalność inwestycji	9
4.3. Doświadczenie wnioskodawcy w realizacji projektów inwestycyjnych realizowanych w ramach projektów dofinansowywanych ze środków UE i krajowych środków publicznych	9
4.4. Zidentyfikowane problemy	9
4.5. Zgodność z politykami i prawem wspólnotowym	9
5. Analiza popytu	10
5.1. Określenie obszaru objętego analizą.....	10
5.2. Określenie popytu na rezultaty przedsięwzięcia obecnie i co najmniej w okresie wymaganej trwałości rezultatów projektu.....	10
6. Definiowanie ostatecznego zakresu przedsięwzięcia.....	11
6.1 Określenie potrzeb inwestycyjnych	11
6.2. Określenie możliwych opcji technicznych.....	11
6.3. Sformułowanie Planu Inwestycyjnego Przedsięwzięcia	12
7. Analiza oddziaływania na środowisko	13
8. Plan wdrożenia i funkcjonowania projektu	14
8.1. Harmonogram realizacji projektu.....	14
8.2. Plan finansowania przedsięwzięcia	14
8.3 Ocena długoterminowej trwałości finansowo-instytucjonalnej przedsięwzięcia.....	15
9. Analiza finansowa	16
10. Analiza społeczno-ekonomiczna.....	18
11. Analiza wrażliwości i ryzyka	19
12. Promocja projektu	20
13. Załączniki	20

1. Wnioskodawca

Należy zdefiniować Wnioskodawcę projektu³ – podać:

- pełną nazwę,
- dokładny adres (łącznie z podaniem numeru telefonu, faksu i adresu e-mail),
- adres korespondencji (łącznie z podaniem numeru telefonu, faksu i adresu e-mail),
- NIP,
- REGON,
- status prawny,
- dane osoby wyznaczonej do kontaktów (imię i nazwisko, stanowisko, aktualne dane kontaktowe – numer telefonu, faksu, e-mail).

Należy krótko scharakteryzować działalność naukowo-dydaktyczną Wnioskodawcy, a w przypadku konsorcjum projektowego – wszystkich zaangażowanych podmiotów. Dodatkowo w przypadku konsorcjum projektowego należy podać podstawę jego zawarcia i cel utworzenia.

W stosunku do Wnioskodawcy/Partnera Wiodącego i innych zaangażowanych w realizację projektu podmiotów, należy podać ich rolę, podział zadań i obowiązków, które będą realizować w ramach projektu, a także określić zakres ich odpowiedzialności.

2. Przedmiot studium

Należy podać tytuł przedsięwzięcia oraz wyjaśnić cele stworzenia „Studium Wykonalności”.

3. Opis projektu

Przedmiotem opisu powinno być:

- geneza projektu i opis przedmiotu projektu,
- uzasadnienie zgodności projektu z celami XIV osi priorytetowej PO IiŚ i danego działania – uzasadnienie powinno udzielić odpowiedzi na zasadność realizacji wszystkich elementów projektu⁴,
- uzasadnienie potrzeby realizacji projektu (odpowieź na pytanie, dlaczego powinien być realizowany właśnie ten projekt?) – uzasadnienie powinno udzielić odpowiedzi na zasadność realizacji wszystkich elementów projektu,
- podanie grup docelowych, do których kierowany jest projekt.

³ Partnera wiodącego w przypadku konsorcjum projektowego.

⁴ Elementy projektu niezgodne z celami priorytetu traktowane będą jako koszty niekwalifikowalne.

3.1. Cele projektu

Ważne jest, aby SW przedstawiało cele projektu na trzech różnych poziomach:

- a) oddziaływania – rozumiany jako długoterminowe korzyści, które zostaną osiągnięte w danym sektorze/regionie dzięki realizacji projektu,
- b) rezultatu – korzyści, które wynikną dla beneficjenta bezpośrednio po zakończeniu projektu w związku ze zrealizowanymi działaniami, tj. dostarczonymi mu usługami/dostawami materialnymi/inwestycjami,
- c) produktu – to bezpośredni, materialny efekt realizacji przedsięwzięcia mierzony konkretnymi wielkościami. Przykładem produktu może być powierzchnia wybudowanej/zmodernizowanej infrastruktury, itd.

Należy przedstawić cele projektu w aspekcie wyżej wymienionych trzech poziomów realizacji projektu oraz wskazać jego związek z innymi działaniami/programami.

Do analizy zaleca się wykorzystanie metody matrycy logicznej (LogFrame).

Komponując matrycę logiczną projektu trzeba pamiętać, że do każdego celu przyporządkowany jest odpowiedni wskaźnik (należy go podać w postaci skwantyfikowanej):

- Cel ogólny - wskaźnik oddziaływania,
- Cel bezpośredni – wskaźnik rezultatu,
- Rezultaty – wskaźnik produktu.

3.1.1. Produkty

Należy zaprezentować wynik interwencji w stan aktualny, czyli bezpośredni, materialny efekt realizacji przedsięwzięcia mierzony konkretnymi wielkościami (np. kubatura budynku).

Beneficjent opisuje w tym punkcie inwestycje i inne dobra powstałe, bądź pozyskane w ramach projektu, i które po zakończeniu implementacji projektu przełożą się na rezultaty opisane w kolejnym punkcie. Produkty muszą zostać skwantyfikowane.

Punkt powinien odpowiedzieć m.in. na następujące pytania: Jakie usługi dydaktyczne będzie świadczył projekt ? Jakie dobra materialne zostaną dzięki realizacji projektu oddane ?

3.1.2. Rezultaty

W punkcie tym należy przedstawić informacje na temat rezultatów, które zostaną osiągnięte dzięki realizacji projektu. Rezultaty powinny być skwantyfikowane, czyli przedstawione w ujęciu liczbowym.

Rezultaty dostarczają informacji o zmianach, jakie nastąpiły w wyniku wdrożenia programu lub projektu u beneficjentów pomocy, bezpośrednio po uzyskaniu przez nich wsparcia.

3.1.3. Oddziaływanie

Należy opisać długoterminowe korzyści, które zostaną osiągnięte w danym sektorze/regionie poprzez realizację projektu. Cel(e) projektu muszą być zgodne z celami priorytetu i danego działania w ramach PO IiŚ. Elementy projektu niezgodne z celami priorytetu traktowane będą jako koszty niekwalifikowalne.

3.1.4. Powiązania z innymi programami, działaniami lub projektami

Należy wykazać związek projektu z innymi przedsięwzięciami realizowanymi w kraju, jak i na terenie UE, finansowanymi ze środków wspólnotowych, MF EOG/N MF oraz innych środków krajowych zarówno publicznych (w tym przede wszystkim w ramach Programów Operacyjnych Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz dotacji podmiotowych i celowych), jak i prywatnych.

Komplementarność dotyczy także powiązań z projektami, które w jakikolwiek inny sposób są powiązane z proponowanym do realizacji zadaniem lub mogą mieć jakikolwiek wpływ na jego realizację. Dodatkowo oznacza także sytuację, gdy potencjalny projekt zgłaszany do realizacji stanowi element szerszego przedsięwzięcia.

3.2. Lokalizacja realizacji projektu i przewidywany obszar oddziaływania

Należy podać:

- nazwę województwa, powiatu, gminy i miejscowości, w której będzie realizowany projekt,
- opis i krótką charakterystykę lokalizacji (dostępność istniejącej infrastruktury, w tym: ilość i jakość połączeń komunikacyjnych, dróg dojazdowych, zaplecze hotelarskie i gastronomiczne, powszechna dostępność infrastruktury telekomunikacyjnej; w przypadku budowy i rozbudowy infrastruktury – odległość najbliższych placówek prowadzących podobną działalność dydaktyczną),
- dodatkowe dane niezbędne do uzasadnienia interwencji EFRR w przedmiot projektu (np. dane demograficzne, ekonomiczne, finansowe).

Uwaga:

Dane dotyczące obszaru, na którym zlokalizowany jest projekt należy pokazać w taki sposób, aby można było łatwo zauważyć i zrozumieć problemy, które realizacja projektu ma rozwiązać. Należy zwrócić szczególną uwagę, aby opis ten odpowiadał tematyce projektu.

Nie należy przepisywać danych statystycznych, które nie są bezpośrednio związane z projektem (podrozdział ten nie może być prezentacją wszystkich danych – powinien odnosić się wyłącznie do najważniejszych z nich).

Zawsze, kiedy jest to możliwe, należy powoływać się na wiarygodne źródła informacji, takie jak lokalne statystyki, statystyki krajowe, inne opracowania strategiczne – np. strategia rozwoju gminy, województwa, publikacje naukowe.

Ponadto bardzo istotną częścią podrozdziału jest określenie wraz z uzasadnieniem obszaru oddziaływania projektu (międzynarodowy, ogólnopolski, regionalny/lokalny):

- przed rozpoczęciem realizacji inwestycji (wyłącznie jeśli projekt dotyczy istniejącego obiektu),
- planowanego (dotyczy wszystkich typów projektów po zakończeniu realizacji inwestycji).

4. Opis istniejącego systemu

W punkcie należy wykazać, iż projekt jest wykonalny pod względem formalnym i prawnym. Dodatkowo w przypadku konsorcjum projektowego należy podać podstawę jego zawarcia i cel utworzenia.

W przypadku konsorcjum w stosunku do Wnioskodawcy/Partnera Wiodącego, podmiotu eksploatującego i innych zaangażowanych w realizację projektu podmiotów, należy podać ich rolę, podział zadań i obowiązków, które będą realizować w ramach projektu, a także określić zakres ich odpowiedzialności (w tym organizacyjnej i finansowej).

4.1. Organizacyjna wykonalność inwestycji

Należy udowodnić zdolność organizacyjną (prawną, instytucjonalną) i finansową do wdrożenia projektu (opis wdrożenia projektu, jego harmonogram, procedury przetargów oraz inne istotne informacje). Należy podać działania (jeśli dotyczy), które powinny wypełnić inne organizacje w celu wykonania produktów, rezultatów oraz oddziaływania.

Podpunkt ten powinien przede wszystkim odpowiedzieć na pytanie: **Czy beneficjent posiada zdolność organizacyjną i finansową do wdrożenia projektu ?**

Punkt ten powinien zawierać informacje na temat:

- instytucji zaangażowanych w realizację/wdrożenie projektu (włącznie z podziałem odpowiedzialności i sposobem ich finansowania),
- innych organizacji, na które realizacja projektu będzie oddziaływać,
- ewentualnych powiązań z innymi podmiotami.

Należy graficznie przedstawić strukturę organizacyjną beneficjenta, związaną z wdrażaniem projektu, z uwzględnieniem podziału kompetencji, współzależności, odpowiedzialności i struktury własności i/lub informacji o inwestorze zastępczym (w tym przewidziane koszty związane z powołaniem inwestora zastępczego i źródło ich pokrycia). Ponadto należy zdefiniować podmiot, który po zakończeniu inwestycji będzie zajmował się eksploatacją (podmiot eksploatujący).

Gdy beneficjent posiada doświadczenie we wdrażaniu projektów współfinansowanych ze środków europejskich o wartości i złożoności porównywalnej do projektu, o którego dofinansowanie wnioskuje w ramach XIV osi priorytetowej PO IiŚ należy to ująć – podać

w skrócie m.in.: program w ramach którego realizowane jest zadanie, tytuł projektu, wartość, podmioty zaangażowane, stan realizacji inwestycji (przed podpisaniem umowy finansowej, w trakcie realizacji, zakończono realizację – jeśli projekt zakończono, to czy osiągnięto zakładane cele, rozliczono dotację – płatność końcowa?).

4.2. Prawna wykonalność inwestycji

Należy opisać kwestie prawne związane z realizacją projektu, w tym stan formalno-prawny nieruchomości, gruntów, dokumenty warunkujące wykonanie inwestycji np. pozwolenia na budowę, itp.

Obowiązkowo powinny być opisane wszystkie dokumenty związane z inwestycją i wskazane numery załączników, w których się znajdują lub określenie terminów w jakim zostaną dostarczone.

Należy opisać kwestie prawne związane z realizacją projektu. W części tej powinna znaleźć się odpowiedź na temat własności gruntu/obiektów – gdzie będzie realizowany projekt. W punkcie tym można również podać informację na temat dostępności gruntu, infrastruktury technicznej itp.

4.3. Doświadczenie wnioskodawcy w realizacji projektów inwestycyjnych realizowanych w ramach projektów dofinansowywanych ze środków UE i krajowych środków publicznych

Opis powinien wskazywać doświadczenie wnioskodawcy w realizacji projektów podlegających dofinansowaniu ze środków UE i krajowych, poprzez wskazanie ilości projektów zrealizowanych przez wnioskodawcę z ww. środków, ze szczególnym uwzględnieniem terminowości ich realizacji oraz wywiązywania się ze wszystkich pozostałych obowiązków spoczywających na podmiocie realizującym projekt inwestycyjny.

4.4. Zidentyfikowane problemy

Punkt ten powinien zawierać opis i analizę problemów, które dotyczą bezpośrednich i pośrednich beneficjentów projektu, w tym opis powiązań pomiędzy problemami, a badaną analizą otoczenia projektu. Następnie należy przeprowadzić w tym punkcie selekcję tych problemów, które projekt ma rozwiązać lub przyczynić się do ich rozwiązania.

4.5. Zgodność z politykami i prawem wspólnotowym

Punkt ten przedstawia makroekonomiczny kontekst projektu. Nawiązuje do dokumentów źródłowych/strategicznych związanych z planowanym projektem. Wszystkie dokumenty źródłowe powinny być dokładnie zidentyfikowane. Należy opisać możliwie wyczerpująco wszystkie aspekty związane z polityką krajową/regionalną w kontekście realizacji projektu.

W punkcie tym należy przede wszystkim wskazać na powiązanie projektu z celami, strategii rozwoju regionalnego województwa, a także z innymi dokumentami strategicznymi (o ile istnieją i są przez realizację działania wymagane) oraz aktów prawnych i innych dokumentów ważnych z punktu widzenia realizacji projektu.

W tej części wnioskodawca powinien opisać także wpływ projektu na równouprawnienie kobiet i mężczyzn, ich równy udział w życiu społecznym i ekonomicznym oraz niedyskryminacji. Punkt ten oznacza, iż projekt powinien być zgodny z zasadą (zgodnie z Art. 16 Rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r.) równości mężczyzn i kobiet oraz uwzględniać problematykę płci na poszczególnych etapach jego wdrażania. Projekt na poszczególnych etapach realizacji zadania (w szczególności chodzi o dostęp do usług dydaktycznych powstałych w wyniku jego realizacji) w żaden sposób nie powinien dyskryminować ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

5. Analiza popytu

5.1. Określenie obszaru objętego analizą

Należy zidentyfikować odbiorców projektu (beneficjentów końcowych projektu). Ważne jest także określenie potrzeb edukacyjnych/kulturalnych odbiorców projektu.

5.2. Określenie popytu na rezultaty przedsięwzięcia obecnie i co najmniej w okresie wymaganej trwałości rezultatów projektu

Należy określić rynek na jakim realizowany jest projekt – jego potencjał i strukturę, w tym także powinno się podać ilu ludzi z danego rynku (beneficjentów końcowych projektu) zgłasza zapotrzebowanie na usługi dydaktyczne oferowane przez zrealizowany projekt. Innymi słowy chodzi o określenie jakie jest zainteresowanie w chwili obecnej korzystaniem z rezultatów (w tym zakładanych usług), jakie przyniesie projekt (jakie oferowane będą przez zrealizowany projekt).

Należy przedstawić także realne prognozy (gdy istnieją – potwierdzone wykonaniem konkretnych badań, dostępnymi danymi statystycznymi, itp.) określające przyszłe zainteresowanie usługami dydaktycznymi oferowanymi przez zrealizowany projekt, obejmujące:

- liczbę nowych beneficjentów końcowych,
- zmiany jakościowe w zakresie oferowanych usług dydaktycznych oraz zmiany ilościowe oparte na ekonomicznie akceptowalnych cenach za te usługi po uwzględnieniu cenowej i dochodowej elastyczności popytu – analizę ewentualnych zdolności odbiorców projektu do ponoszenia określonych opłat za oferowane usługi

dydaktyczne (w szczególności dotyczy projektów związanych z budową nowej infrastruktury edukacyjnej).

Powinno się także określić wskaźnik użytkowania po zakończeniu realizacji projektu i stopień wzrostu popytu.

6. Określenie zakresu przedsięwzięcia

6.1 Określenie potrzeb inwestycyjnych

Należy zawrzeć opis braków i potrzeb inwestycyjnych w odniesieniu do planowanego projektu oraz określić wszelkie potrzeby co do dalszego jego rozwoju.

W przypadku tworzenia nowych elementów infrastruktury należy określić dotychczasowy sposób zaspakajania danej usługi. Należy opisać wszelkie utrudnienia z tego wynikające, a także stopień jego zaspokojenia (lub jego brak) w zakresie analizowanych usług. W przypadku modernizacji istniejących elementów infrastruktury należy podać opis stanu technicznego obiektu. Dodatkowo analiza techniczna/technologiczna może zostać poszerzona o opis rozwiązań, które są innowacyjne w dziedzinie, jaką realizuje przedmiotowy projekt.

6.2. Określenie możliwych opcji technicznych

Na wstępie należy podać zakres analizy. W wyniku identyfikacji wariantów alternatywnych zdefiniować należy:

- 1) wariant bezinwestycyjny („nie robić nic” i/lub „zaniechanie inwestycji”),
- 2) wariant „minimum” (podejmujemy działania minimalne, „prowizoryczne”, odpowiadające na potrzeby chwili),
- 3) warianty inwestycyjne („zrobić coś”) – co najmniej dwa.

Uwaga: Cel wariantu inwestycyjnego jest tożsamy z celem projektu. Wariant bezinwestycyjny i minimum stanowią warianty bazowe, definiowane w celu porównania z nimi każdego ze zidentyfikowanych wariantów inwestycji (tzw. porównania „z inwestycją” i „bez inwestycji”).

Niezbędnym elementem Studium Wykonalności jest prezentacja alternatywnych wariantów realizacji inwestycji. Głównym celem identyfikowania alternatywnych rozwiązań jest zapewnienie możliwości dokonania wyboru najlepszego z dostępnych wariantów realizacji inwestycji. W tym celu niezbędne jest zidentyfikowanie wszystkich możliwych, rozsądnych wariantów realizacji projektu, różniących się sposobem dojścia do osiągnięcia założonego celu głównego projektu między innymi poprzez zmianę zakresu projektu, zmianę działań, możliwe warianty układu strukturalnego lub rozplanowania infrastruktury, wykorzystania

możliwych alternatywnych (w tym nowoczesnych) technologii, struktury zarządzania.⁵ Należy określić również, jakie byłyby efekty zaniechania inwestycji.

Należy wziąć pod uwagę:

- alternatywne rozwiązania technologiczne i lokalizacyjne inwestycji,
- alternatywne rozwiązania organizacyjne prowadzenia inwestycji i jej eksploatacji,
- wstępne szacunki kosztów dla rozważanych alternatywnych rozwiązań,

Proponuje się przeprowadzenie następujących kroków:

Należy przeprowadzić wstępną selekcję wariantów realizacji inwestycji. W tym celu proponuje się wykorzystanie kryteriów:

- ekonomicznych i finansowych (np. dostosowanie parametrów inwestycji do prognozowanego popytu, dopasowanie rozwiązań technologicznych do potrzeb w aspekcie optymalnych propozycji kosztowych),
- prawno-administracyjnych (możliwości zrealizowania inwestycji),
- innowacyjność (w tym wykorzystanie nowoczesnych technologii, rozwój społeczeństwa informacyjnego),
- funkcjonalność rozwiązania, w tym lokalizacji i otwartego dostępu (m.in. istniejąca infrastruktura dojazdowa i towarzysząca (gastronomiczna, hotelowa), równość szans kobiet i mężczyzn, przystosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych),
- ładu przestrzennego – wartości architektoniczne, urbanistyczne i estetyka proponowanego rozwiązania (dostosowanie parametrów technicznych inwestycji do istniejących elementów infrastruktury, w tym infrastruktury zabytkowej), a także wpływu na środowisko.

6.3. Sformułowanie Planu Inwestycyjnego Przedsięwzięcia

Należy przedstawić jak najbardziej szczegółowy na danym etapie aplikowania opis planowanej inwestycji wraz z opisem przyjętej koncepcji technicznej i technologicznej.

W punkcie tym należy zawrzeć i ocenić cechy wybranej technologii poprzez jej opis i charakterystykę, opis wymagań infrastrukturalnych, rozwiązania konstrukcyjne realizacji projektu, zapotrzebowanie na materiały i media podczas eksploatacji.

Analiza ta powinna wykazać, że zaproponowane rozwiązanie jest:

- wykonalne pod względem technicznym/technologicznym,
- zgodne z najlepszą znaną praktyką w danej dziedzinie (należy uzasadnić najlepszą dostępną technologię i to, dlaczego ta technologia została wybrana),

⁵ Dodatkowo np. w przypadku budowy/rozbudowy infrastruktury kultury i szkolnictwa artystycznego należy przeanalizować inne położenie geograficzne obiektu, inną wielkość obiektu, ilość widzów/uczniów/studentów, wybór alternatywnych infrastruktur.

- optymalne pod względem zaspokojenia popytu ze strony użytkowników – przedstawia optymalny stosunek jakości do ceny.

Dodatkowo (gdy dotyczy) należy opisać i uzasadnić wykorzystanie w projekcie technik (technologii) multimedialnych i ICT (w zależności od typu projektu).

Studium Wykonalności powinno odnosić się do wymogów specyficznych dla systemów teleinformatycznych, zamieszczonych w aktach prawnych, przyjętych normach i standardach, zaleceniach krajowych i międzynarodowych oraz zobowiązaniach wynikających z członkostwa Polski w UE i organizacjach międzynarodowych. Wymogi te dotyczą w szczególności:

- a) kwestii bezpieczeństwa transmisji, przetwarzania oraz przechowywania danych (zgodnie z ustawami o ochronie danych osobowych, ustawie o podpisie elektronicznym),
- b) wymogów formalnych w zakresie usług teleinformatycznych.

Ponadto należy wykazać zgodność z ogólnymi wytycznymi dotyczącymi zachowania neutralności technologicznej oraz swobodnego dostępu zainteresowanych stron do zbudowanej z publicznych środków infrastruktury. W dziedzinie rozwijającej się tak szybko jak teleinformatyka niezbędne jest też przeanalizowanie trwałości technologicznej proponowanych rozwiązań, a więc uwzględnienie szybkiego starzenia się ekonomicznego urządzeń i oprogramowania, a co za tym idzie wyboru rozwiązań zapewniających funkcjonowanie co najmniej w przyjętych dla poszczególnych typów zadań okresach referencyjnych.

Dalszej analizie w „Studium Wykonalności” poddany zostaje jedynie ten wariant, który został uznany za najkorzystniejszy w świetle przyjętych kryteriów:

- w ramach SW” – analiza powinna być oparta na szczegółowych danych (m.in. kosztorysach, dokumentacji projektowej) oraz wsparta wiedzą i doświadczeniach beneficjenta oraz ekspertów współpracujących.

7. Analiza oddziaływania na środowisko

Gdy Ocena Oddziaływania na Środowiska (OOS) jest wymagana należy załączyć Raport OOS jako załącznik do SW. Dodatkowo w poniższym rozdziale powinno się znaleźć streszczenie Raportu OOS.⁶

⁶ Raport i streszczenia załącza się na drugim etapie aplikowania o środki, jednakże określenie, iż będzie wymagane, należy zawrzeć już na pierwszym etapie.

Gdy Ocena Oddziaływania na Środowiska (OOS) nie jest wymagana należy w poniższym rozdziale zawrzeć krótkie określenie wpływu przedsięwzięcia na środowisko – informacje odnośnie tego, czy projekt może spowodować:

- zagrożenia dla środowiska w fazie budowy,
- zagrożenia dla środowiska w fazie eksploatacji projektu.

8. Plan wdrożenia i funkcjonowania przedsięwzięcia

8.1. Harmonogram realizacji projektu

W SW” należy zamieścić informacje dotyczące przygotowania inwestycji do realizacji (etap poprzedzający rozpoczęcie robót budowlanych powinien zawierać najważniejsze fazy realizacji projektu z uwzględnieniem przygotowania dokumentacji projektowej oraz planowanego terminu przetargu i zawarcia umowy z wykonawcą) – w rozbiciu miesięcznym.

Proponuje się także ujęcie dodatkowych etapów, takich jak (gdy dotyczy): rozpoczęcie robót budowlanych, stan surowy zamknięty, stan wykończeniowo-wyposażeniowy, oddanie inwestycji do użytkowania – w rozbiciu co najmniej półrocznym.

W SW należy zwrócić uwagę na bardzo dokładne określenie harmonogramu realizacji projektu w rozbiciu co najmniej kwartalnym w podziale na poszczególne etapy realizacji zadania i wyszczególniając kategorie kosztów.

Do przygotowania harmonogramu realizacji projektu zaleca się stosowanie metody PERT (*Programm Evaluation and Review Technique*).

8.2. Plan finansowania przedsięwzięcia

Plan finansowania musi być spójny z harmonogramem realizacji projektu.

Powinien ujmować:

- podział na okresy czasu (zgodnie z harmonogramem),
- źródła finansowania: EFRR, budżet państwa, budżet jednostek samorządu terytorialnego, środki prywatne, inne (jakie?),
- wartości brutto i netto,
- koszty kwalifikowalne i niekwalifikowane.

UWAGA: przy określaniu kosztów kwalifikowanych należy brać pod uwagę *Wytyczne dotyczące kwalifikowania wydatków w projektach współfinansowanych w ramach PO IiŚ*, a także cel projektu, opis kwalifikujących się do wsparcia typów projektu oraz klasyfikację wydatków strukturalnych (kategorie interwencji: 02 - Operacje mające na celu rozwój

infrastruktury służącej prowadzeniu działalności B+RT, 10 - Operacje mające na celu polepszenie infrastruktury służącej prowadzeniu działalności o funkcjach społecznych, edukacyjnych, kulturalnych i gospodarczych, 75 - Operacje mające na celu rozwój infrastruktury oświaty). Należy pamiętać, że nie wszystkie koszty kwalifikowane w ramach EFRR są kwalifikowane w ramach XII osi priorytetowej PO LiŚ.

W SW wymaga się przedstawienia szczegółowego planu finansowania, który będzie spójny ze sporządzonymi kosztorysami. Niezbędne jest także dokładne podanie metodologii jego sporządzenia w rozbiciu na kategorie (w zależności od typu projektu):

- koszty związane z przygotowaniem projektu (w tym m.in. koszty przygotowania dokumentacji projektowej),
- koszty zakupu/wykupu nieruchomości,
- koszty robót budowlanych, montażowych, prac konserwatorskich,
- koszty sprzętu i wyposażenia,
- koszty działań informacyjnych i promujących,
- niezbędne opłaty,
- pozostałe wydatki operacyjne i wydatki bieżące,
- szacowane wydatki niekwalifikowalne.

8.3 Ocena długoterminowej trwałości finansowo-instytucjonalnej przedsięwzięcia

Długotrwałość projektu oznacza także, iż projekt musi spełniać kryteria i normy obowiązujące w Unii Europejskiej. Potwierdzenie spełnienia tych norm musi zostać zawarte w niniejszym podpunkcie.

Podpunkt ten powinien przede wszystkim odpowiedzieć na pytanie: Czy beneficjent posiada zdolność organizacyjną i finansową do utrzymania projektu ? Kto będzie zarządzał projektem w ciągu co najmniej 5 lat od chwili zakończenia realizacji projektu i w jaki sposób będzie odbywać się finansowanie?

W podpunkcie należy opisać (wraz z podaniem, a w przypadku gdy są – załączeniem odpowiednich dokumentów uwierzytelniających opisany stan rzeczy):

- kto będzie zarządzał projektem (w ciągu co najmniej 5 lat od chwili realizacji projektu),
- kto odpowiedzialny będzie za utrzymanie i eksploatację inwestycji,
- zakładany sposób finansowania Wnioskodawcy (Wnioskodawców w przypadku konsorcjum projektowego) przez okres 5 lat po zakończeniu,
- sposób zarządzania i eksploatacji majątku, który powstanie dzięki realizacji projektu.

9. Analiza finansowa

Celem analizy finansowej jest wykazanie, iż zapewnione środki finansowe będą wystarczające dla sfinansowania kosztów projektu w okresie jego realizacji, a następnie eksploatacji.⁷

Ponadto analiza ma na celu ustalenie wartości wskaźników efektywności finansowej projektu.

W tym celu należy określić:

1. Poziom środków finansowych niezbędnych do zrealizowania projektu, w tym:
 - poziom środków własnych beneficjenta,
 - poziom ewentualnego finansowania zewnętrznego oraz
 - poziom maksymalnego możliwego do uzyskania dofinansowania projektu z EFRR.
2. Wartość wskaźników efektywności finansowej projektu.

Etapy przeprowadzania analizy finansowej:

1. Określenie założeń dla analizy finansowej i zestawienie przepływów pieniężnych projektu, w tym podanie finansowej stopy dyskontowej (podana przez Instytucję Zarządzającą), zdyskontowanych i niezdykontowanych całkowitych kosztów inwestycji, wydatków kwalifikowalnych oraz obliczenie wartości rezydualnej (niezdykontowanej i zdyskontowanej), zdyskontowanych przychodów, zdyskontowanych kosztów operacyjnych oraz zdyskontowanych przychodów netto⁸.
2. Ustalenie wartości wskaźników efektywności finansowej projektu (dokonuje się na podstawie przepływów pieniężnych określonych przy zastosowaniu metody analizy przepływów przyrostowych) – dokonanie oceny finansowej rentowności inwestycji z uwzględnieniem takich wskaźników jak:⁹
 - wskaźnik rentowności projektu (rentowności majątku powstałego w wyniku realizacji projektu, rentowności oferowanych w wyniku realizacji projektu usług dydaktycznych),
 - wskaźnik płynności finansowej projektu (szybkość spłaty zobowiązań bieżących),
 - FRR/C – finansowa wewnętrzna stopa zwrotu z inwestycji określająca zwrot projektu,
 - FNPV/K – finansowa bieżąca wartość netto kapitału,

⁷ Uwaga: biorąc pod uwagę potencjalną dochodowość projektu może zostać obniżony maksymalny próg dofinansowania zadania ze środków EFRR. Zgodnie z art. 55 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego ogólne przepisy dotyczące EFRR, EFS oraz Funduszu Spójności, kwalifikowalne wydatki na projekty generujące dochód nie mogą przekraczać bieżącej wartości kosztu inwestycji pomniejszonej o bieżącą wartość dochodu netto z inwestycji w danym okresie odniesienia. W przypadku, gdy nie ma możliwości obiektywnego oszacowania dochodu z wyprzedzeniem, dochód wygenerowany w okresie pięciu lat od zakończenia operacji jest odliczany od wydatków zadeklarowanych Komisji. W przypadku gdy nie później niż trzy lata po zamknięciu programu operacyjnego, stwierdzi się, że projekt wygenerował dochód, który nie został uwzględniony na etapie przygotowywania projektu, dochód taki zwraca się do budżetu ogólnego Unii Europejskiej, proporcjonalnie do wkładu funduszy.

⁸ Koszty i przychody powinny być obliczone na podstawie danych z wyłączeniem VAT i wyrażone w cenach stałych.

⁹ Z dofinansowaniem z EFRR i bez dofinansowania z EFRR.

- FRR/K – finansowa wewnętrzna stopa zwrotu z kapitału.
3. Określenie rzeczywistego (właściwego) poziomu dofinansowania projektu z EFRR (założenie, że maksymalny poziom dotacji UE wynosi 85% kosztów kwalifikowalnych) przy zastosowaniu metody „luki w finansowaniu” („luki finansowej”) zgodnie z podanymi przez Instytucję Zarządzającą/Instytucję Pośredniczącą wytycznymi. Zastosowanie metody „luki finansowej” dotyczy jedynie projektów, których efekt końcowy generuje dochód (np. opłaty za korzystanie z basenu, hali sportowej).¹⁰
 4. Analiza finansowej trwałości projektu, która polega na wykazaniu, że zasoby finansowe na realizację analizowanego projektu zostały zapewnione i są one wystarczające do sfinansowania kosztów projektu podczas jego realizacji, a następnie eksploatacji:
 - analiza zasobów finansowych (należy bezsprzecznie wykazać, iż założone źródła finansowania projektu wystarczą na pokrycie wszystkich wydatków dotyczących projektu zarówno w okresie jego realizacji, jak i eksploatacji);¹¹
 - analiza sytuacji finansowej beneficjenta (w przypadku gdy przedmiotem analizy jest konsorcjum projektowe, opis sytuacji finansowej należy przedstawić dla wszystkich podmiotów zaangażowanych w konsorcjum projektowym, jednakże udokumentowanie sytuacji finansowej dotyczy jedynie podmiotu będącego beneficjentem wniosku – Partnera wiodącego projektu),
 - określenie źródeł finansowania projektu łącznie z kwotami biorąc pod uwagę zasady zarządzania finansowego funduszy strukturalnych, w tym zasadę refundacji – należy pokazać płynność finansową projektu.

¹⁰ Artykuł 55 ust. 2 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. utrzymuje metodę luki w finansowaniu, jako podstawę obliczania dotacji UE dla wszystkich projektów (nie tylko dużych) generujących dochody (dochód – oczekiwany dochód z inwestycji w formie ceny lub opłaty; projekt generujący dochód – wszelkie operacje obejmujące inwestycję w infrastrukturę (szeroko pojętą), korzystanie z której podlega opłatom ponoszonym bezpośrednio przez korzystających oraz wszelkie operacje pociągające za sobą sprzedaż gruntu lub budynków lub dzierżawę gruntu lub najem budynków, lub wszelkie inne odpłatne świadczenie usług), przewidując że wydatki kwalifikowalne nie mogą przekraczać bieżącej wartości kosztu inwestycji pomniejszonej o bieżącą wartość dochodu netto z inwestycji w okresie odniesienia właściwym dla danej kategorii inwestycji.

Artykuł 55 Rozp. 1083/2006 ma zastosowanie także do operacji, które generują dochód netto z opłat uiszczanych bezpośrednio przez korzystających. Przepis ten nie ma zastosowania w następujących przypadkach:

1. Projekty, które nie generują dochodu (np. za korzystanie z których nie trzeba płacić).
2. Projekty, których dochody nie pokrywają w pełni kosztów operacyjnych.
3. Projekty podlegające zasadom pomocy publicznej – art. 55 ust. 6. Rozp. 1083/2006

Co do zasady, przy wszystkich projektach, które mogą być przedmiotem analizy kosztów i korzyści powinno być możliwe oszacowanie ewentualnych spodziewanych dochodów, zgodnie z art. 55 ust. 2. W przypadku, gdy oszacowanie przyszłych dochodów okaże się trudne, należy zwrócić szczególną uwagę na analizę wrażliwości i ryzyka.

¹¹ Analizując finansową trwałość projektu należy wziąć pod uwagę wszystkie źródła jego finansowania, z uwzględnieniem tych, które stanowią płatności transferowe (np. dotacje ogólne z budżetu państwa).

Obliczenia wskaźników należy wykonać przy stopie dyskonta określonej przez Instytucję Zarządzającą, dla okresu użytkowania obiektu przyjętego jako 15 lat.

Uwaga: Wszelkie wyliczenia powinny być poparte odpowiednimi komentarzami objaśniającymi przyjęte założenia kalkulacyjne, a także wskazujące źródła (tabele, numery stron, nazwy podrozdziałów) zawierające wyliczenia pośrednie. W podsumowaniu rozdziału należy przedstawić i skomentować wyniki.

10. Analiza społeczno-ekonomiczna

Celem analizy ekonomicznej jest ocena oczekiwanego wpływu projektu na obszar społeczno-gospodarczy, na który oddziaływać będzie projekt w okresie realizacji oraz po jej zakończeniu. Za pomocą analizy ekonomicznej dąży się do sprawdzenia czy inwestycja jest uzasadniona z ogólnospołecznego punktu widzenia.

Analiza ekonomiczna powinna uwzględniać zarówno korzyści płynące dla obywateli, jak również kwantyfikację efektów społeczno-ekonomicznych realizacji projektu. Analiza ta podsumowuje koszty i korzyści wynikające z realizacji projektu, uwzględniając wpływ projektu na stosunki ekonomiczne, społeczne i gospodarcze.

Etapy analizy ekonomicznej:

1. Określenie założeń do analizy ekonomicznej (w tym podanie społecznej stopy dyskontowej określonej przez Instytucję Zarządzającą).
2. Korekty fiskalne.¹²
3. Korekta dotycząca efektów zewnętrznych.¹³
4. Rachunek kosztów i korzyści ekonomicznych:
 - opis zidentyfikowanych kategorii kosztów i korzyści ekonomicznych,
 - opis założeń przyjętych dla wyceny kosztów i korzyści ekonomicznych,
 - opis szerszego oddziaływania projektu,
 - wyliczenie wartości zidentyfikowanych kosztów i korzyści ekonomicznych (jeżeli możliwe)
5. Przekształcenie cen rynkowych w ceny kalkulacyjne.

¹² Należy odliczyć podatki pośrednie (np. VAT), subwencje i wpłaty mające charakter wyłącznie przekazu pieniężnego (np. wpłaty z tytułu ubezpieczeń społecznych). Jednakże ceny muszą być powiększone o podatki bezpośrednie. Również w przypadku, gdy konkretne podatki pośrednie/subwencje mają za zadanie zmienić efekty zewnętrzne, należy je uwzględnić w cenie.

¹³ Niektóre skutki projektu mogą oddziaływać na inne czynniki gospodarcze bez żadnego odszkodowania. Skutki te mogą być negatywne lub pozytywne. Ponieważ efekty zewnętrzne, z samej definicji, następują bez pieniężnego odszkodowania, nie są one uwzględnione w analizie finansowej, w związku z czym muszą zostać oszacowane i wycenione.

6. Ustalenie ekonomicznych wskaźników efektywności projektu oraz interpretacja wyników:
- ENPV – ekonomiczna bieżąca wartość netto,
 - ERR – ekonomiczna wewnętrzna stopa zwrotu,
 - B/C – wskaźnik efektywności ekonomicznej – wskaźnik korzyści/koszty.

Uwaga: Wszelkie wyliczenia powinny być poparte odpowiednimi komentarzami objaśniającymi przyjęte założenia kalkulacyjne, a także wskazujące źródła (tabele, numery stron, nazwy podrozdziałów) zawierające wyliczenia pośrednie. W podsumowaniu rozdziału należy przedstawić i skomentować wyniki.

11. Analiza wrażliwości i ryzyka

Ze względu na niepewność osiągnięcia przez projekt zakładanych rezultatów należy dokonać analizy wrażliwości i ryzyka wyników projektu. Polega ona na ocenie wrażliwości wskaźników finansowej i ekonomicznej efektywności projektu na zmiany kluczowych dla projektu założeń (parametrów, zmiennych), skwantyfikowaniu ryzyka oraz określeniu wartości oczekiwanej wskaźników efektywności projektu.

Etapy analizy wrażliwości i ryzyka:

1. Analiza wrażliwości¹⁴ – składowe:
 - identyfikacja zmiennych mających wpływ na wyniki projektu – stworzenie szerokiej listy¹⁵,
 - wyeliminowanie zmiennych zależnych, które są pochodną innych zmiennych wykorzystywanych w analizie,

¹⁴ Analiza wrażliwości ma na celu wskazanie krytycznych zmiennych projektu. Dokonuje się tego poprzez pozwolenie zmiennym projektu na wahania według określonej procentowo zmiany i obserwowanie wahań w finansowych i ekonomicznych wskaźnikach efektywności. Jednorazowo wahanom powinna ulegać tylko jedna zmienna, podczas gdy inne parametry powinny być stałe. Sugeruje się uznanie za „krytyczne” tych zmiennych, w których zmiana w wysokości 1 % (dodatnia lub ujemna) powoduje odpowiednią zmianę wartości bazowej NPV o 5 %. Można jednak przyjąć inne kryteria.

¹⁵ Należy uwzględnić co najmniej:

- wzrost kosztów inwestycji (w tym wzrost cen jednostkowych materiałów, energii oraz robocizny; opóźnienia/przestoje w realizacji inwestycji wynikające m.in. z trudności w wyłonieniu wykonawcy, niewywiązywania się wykonawcy z umowy, trudności w pozyskaniu/fluktuacji wykwalifikowanej kadry bezpośrednio zaangażowanej w realizację projektu (dotyczy m.in. zespołu projektowego, w tym menadżera projektu, inżyniera projektu, księgowego projektu), niesprzyjającej aury, zdarzeń losowych, w tym wypadków przy pracy i odkryć archeologicznych);
- utratę płynności finansowej projektu;
- w odniesieniu do utrzymania obiektu – ryzyko wystąpienia szkód, niezależnie od przyczyny;
- tempo spadku popytu na oferowane usługi dydaktyczne;
- tempo wzrostu (z punktu widzenia odbiorcy)/spadku (z punktu widzenia projektodawcy) cen za oferowane w wyniku realizacji projektu usługi dydaktyczne ;
- tempo wzrostu wynagrodzeń personelu instytucji – beneficjenta projektu (gdy dotyczy).

- analiza elastyczności, polegająca na subiektywnej ocenie zmiennych i odrzucenie tych, których wyrażona w procentach zmiana wartości ma niewielki wpływ na wskaźniki efektywności projektu,
 - wybór zmiennych krytycznych, tj. takich, które mają istotny wpływ na wyniki projektu i uszeregowanie ich w formie rankingu,
 - analiza scenariuszy, polegająca na badaniu na podstawie realistycznych scenariuszy¹⁶ wpływu na wyniki projektu wielu zestawów zmiennych krytycznych jednocześnie
2. Analiza ryzyka – ocena wpływu jaki wywiera procentowa zmiana zmiennej na wskaźniki efektywności projektu. Ma ona na celu określenie rozkładu prawdopodobieństwa zmiennych krytycznych (przypisanie odpowiednich rozkładów prawdopodobieństwa zmiennych krytycznych w oparciu o dane historyczne, własne doświadczenie, bądź wiedzę ekspercką).
 3. Wnioski i rekomendacje z analizy ryzyka i wrażliwości (rekomendacje powinny dotyczyć realizacji bądź zaniechania realizacji projektu).

Uwaga: Wszelkie wyliczenia powinny być poparte odpowiednimi komentarzami.

12. Promocja projektu

Punkt ten powinien zawierać informacje na temat jawności i publicznej świadomości dotyczącej realizacji działań finansowanych przy udziale Funduszy Strukturalnych UE 2007-2013 (EFRR). W związku z tym należy określić cel jaki ma być osiągnięty, grupy docelowe do jakich planowana promocja będzie skierowana, środki i metody realizacji, odpowiedzialność za realizację, jak również aktualny budżet.

Instrumenty promocji to m.in. tablice pamiątkowe, plakaty i inne materiały informacyjne. Należy zwrócić uwagę, aby była to rzeczywista promocja programu/priorytetu/działania/projektu, a koszty ujęte do dofinansowania z EFRR były kwalifikowalne.

Opracowując ten rozdział należy korzystać z wytycznych dotyczących *Informacji i promocji dla okresu programowania 2007-2013*.

13. Załączniki

¹⁶ Zaleca się tworzenie pesymistycznych i optymistycznych scenariuszy.

Rekomendowane przez IP publikacje pomocne w przygotowaniu „Studium Wykonalności”, m.in.:

1. *Wytyczne dotyczące metodologii przeprowadzania analizy kosztów i korzyści. Nowy okres programowania 2007-2013*. Dokument roboczy nr 4, Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej, 08/2006.
2. Inne podawane przez Instytucję Zarządzającą i Instytucję Pośredniczącą, dotyczące okresu programowania 2007-2013, w tym w szczególności *Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”*.

oraz, co do których jednak Instytucja Pośrednicząca zastrzega, iż wytyczne zawarte w poniższych opracowaniach dotyczą projektów przygotowywanych w ramach okresu programowania 2004-2006, m.in.:

3. *Metodyka sporządzania analiz dla projektów realizowanych w Polsce, współfinansowanych z funduszy Unii Europejskiej*, w: *Niebieska księga. Podręcznik dla beneficjentów. Analiza kosztów i korzyści projektów inwestycyjnych w sektorze transportu*.
4. *Przewodnik – Analiza kosztów i korzyści projektów inwestycyjnych (Fundusz Strukturalny - EFRR, Fundusz Spójności i ISPA)*, Komisja Europejska.
5. *Przewodnik w sprawie kryteriów i warunków wdrażania funduszy strukturalnych w ramach wsparcia komunikacji elektronicznej*, Dokument roboczy Komisji Europejskiej, SEC(2003)895, Bruksela, 28.07.2003 r.
6. *Wytyczne – „Neutralność technologiczna” i „otwarty dostęp” w ramach działania 1.5 ZPORR*, Dokument roboczy Ministerstwa Gospodarki i Pracy, Warszawa, marzec 2005 r.

Wykorzystane do opracowania „Wytycznych do SW” materiały:

1. *Wytyczne dotyczące metodologii przeprowadzania analizy kosztów i korzyści. Nowy okres programowania 2007-2013*. Dokument roboczy nr 4, Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej, 08/2006.
2. *Metodyka sporządzania analiz dla projektów realizowanych w Polsce, współfinansowanych z funduszy Unii Europejskiej*, w: *Niebieska księga. Podręcznik dla beneficjentów. Analiza kosztów i korzyści projektów inwestycyjnych w sektorze transportu*.
3. *Przewodnik – Analiza kosztów i korzyści projektów inwestycyjnych (Fundusz Strukturalny – EFRR, Fundusz Spójności i ISPA)*, Komisja Europejska.
4. Rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999.
5. *Wytyczne dotyczące przygotowania Studium Wykonalności w ramach Priorytetu 3 Ochrona kulturowego dziedzictwa europejskiego, w tym transport publiczny i odnowa miast Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego*, MKiDN, Warszawa 2006.
6. *Wytyczne dotyczące przygotowywania Studiów Wykonalności w zakresie infrastruktury kulturowej dla ZPORR*, IZ ZPORR, Warszawa 2004.